

det paa dette Sted. Saa udtalte han videre: „Paa Foranledning af Folkethingsmand Sæns Buss blev der for nogle Aar siden indledet Underjøgelse mod nogle Befalingsmænd af Husarregimentet, der førte til, at flere bleve straffede for deres raue og brutale Opførsel mod Rekrutterne; men at disse ere blevne værre behandlede end Trainkompagnirekrutterne i Aar, betvivles, idet to unge Sekondlieutenanter, Sürs og Castenstjold“ — ham skal jeg senere komme til — „daglig have regaleret deres Hold med utallige Næve- og Ridskeslag og brugt de raueste Udvæmsord. For nogle Dage siden slog Sekondlieutenant Castenstjold en Rekrut saaledes med Ridsediffen, at der var tydelige Mærker paa venstre Stulder; Rekruten meldte Sagen til Skoleforstanderen, som igjen meldte det videre — og derved blev Sagen“. Ja det kjende vi af Erfaring, naar de tale til os om, at vi kunne melde, saa vide vi saa godt, at denne Melbing er et tværgaet Sværd. Dette Tankeexperiment udfastede Manden paa dette Stykke Papir, bag paa et Pas; men saa er Manden saa uheldig, at han glemmer dette Stykke Papir i Stambogen, og da Ordonnansen tager Stambogen Mandag Morgen, bringer han den til en Kapitaen, som hedder Raabhy. Det forekommer mig nu, naar vi tænke paa, hvad det er for en Mand, vi have med at gjøre, naar man ved, at han har tjent i noget over 30 Aar, er Stabssergent og Dannebrogsmænd og har hæderlig Amtale fra Krigsskuepladsen, saa vilde det Naturligste og Korrekteste have været, naar saadant et Papir blev fundet i Stambogen, at Kapitaenen havde kaldt denne Mand til sig og havde sagt: Hvad er dette her for Noget? og maasse havde foreholdt ham det Uheldige i, at han udfastede saadanne Tanter, da det nu havde viist sig, at de maasse mod hans Villie være komne udenfor hans Hus. Men det var nu ikke Hr. Raabhy's Sag. Han meldte det til Afdelingschefen, og denne meldte det igjen til Chefen for første Artilleri-afdeling, Hr. Oberst Moltke. Det lod til at være gesundes Fressen for de Herrer, Manden blev strax kaldt til, og de begyndte at holde Forhør over ham. Saa erklærede han, at det havde aldrig været hans Tanke, at det Stykke Papir skulde komme længere end til hans egen Bolig, og da han vidste, at hele hans Eksistens stod paa Spil, begyndte han at trække Følehornene til sig og erklærede, at det Hele var et Tankeexperiment, for at han kunde undgaa at komme til at vidne mod nogen af sine Befalingsmænd; men desuagtet vedbleve de at holde paa, at han vist var Medarbejder ved Smudspressen og formodentlig vilde have brugt dette Udskift til en Avisartikel osv. Nu forekommer det mig, at

den Sag kan ses paa to Maader. Kan det virkelig bevises, at en saadan Mand, der er Befalingsmand, bruger sin Stilling til at indprente Hæren, som han selv er med til at befale, Ansuelser, som Disciplinen lider ved, at han udtaler sig paa en saadan Maade overfor sine Undergivne eller Overordnede, ja saa er det en anden Sag, men det er ikke stet i dette Tilfælde. Eller kunde det bevises, at han brugte sin Stilling til at være Medarbejder af, hvad de høje Herrer kaldte Smudspressen — de have sagtens ment enten „Socialdemokraten“ eller „Dagsavisen“ eller „Morgenbladet“, thi det pleier at være i de høje Herrer's Mening de Blade, der ville paatale saadanne Ting; ellers holder hele Lauget sammen, jeg har mange Erfaringer for, hvorledes Kompagnifolket holder sammen — men det lykkes ikke i fjerneste Maade at bevise det. Jeg tør ikke paastaa, at det ikke skulde være tænkeligt, at det kunde bevises, at denne Mand vilde have brugt dette til en Avis; men naar nu Forholdet er saaledes, at det ikke kan paavises, og en saa mangesaaarig og veltjent Befalingsmand saa desuagtet faar Afsted og kommer til at lide et saa stort aarligt Tab, saa er det mig i høj Grad usforstaaeligt. Der er tidt i denne Samling og i de sidste Dage kritiseret over Ministeriets Administration; jeg har ogsaa selv været med til at rejse Kritik, hvor jeg har troet, at det var nødvendigt og berettiget, og jeg vil ikke i Dieblicket sige, hvad der siges af Adskillige her i Salen, at jeg tror om dette Ministerium, politisk talt, at dets Administration i det Hele er noget af det Indigste og Ketskerdigste, der kan tænkes — det vil jeg ikke sige, for det tror jeg ikke paa — men jeg vil sige, at dets Administration paa dette Omraade er usforstaaeligt, og man kan ikke forlange, at vi med vor Lægmandsforstand skulle forstaa denne Mand's Afstedigelse, medmindre den høitærede Minister giver yderligere Bidnesbyrd. Men i alt Fald, det Tankeexperiment har ikke været saa galt endda. Jeg er saa heldig at have de originale Dokumenter, dem har jeg beholdt selv, den høitærede Minister har faaet Afskrifter deraf. Jeg er nemlig saa forsynlig selv at beholde Originalerne og kun give Afskrifterne, man veed ikke, hvad der kan komme op bag efter. Afskrifterne har jeg for adskillige Maaneder siden givet den høitærede Minister. Det er nu saa heldigt, at disse Dokumenter hænge nøie sammen med denne Sag. Vi vide, at det er den Castenstjold'ske Historie, der har gjort, at denne Mand blev afstediget. Nu har det viist sig, at det Tankeexperiment, han havde gjort, er nærvæd at være fuldstændig stemmende med Virkeligheden. Den